

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 28 września 2012 r.

DOLiS/DEC – 927/12/58804, 58807, 58809

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w związku z art. 105a ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani J. C., dotyczącej przetwarzania jej danych osobowych przez Bank S.A., w tym ich udostępnienia na rzecz B. S.A., , oraz dopełnienia przez Bank S.A. obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.),

- 1) umarzam postępowanie w zakresie spełnienia przez Bank S.A., wobec Pani J. C., obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.),**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani J. C., zwanej dalej Skarżącą, dotycząca przetwarzania jej danych osobowych przez Bank S.A., zwany dalej Bankiem, w tym ich udostępnienia na rzecz B. S.A., zwanego dalej B., oraz dopełnienia przez Bank obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą. W treści ww. skargi pełnomocnik Skarżącej podniósł w szczególności cyt.: „(...) wnioskodawca {Skarżąca} posiadał w banku Bank S.A. zobowiązania wynikające z zawartych umów kredytowych/pożyczek. Zobowiązania powyższe już w roku 2011 r. były uregulowane w całości. Celem ustalenia aktualnego statusu swoich danych osobowych przetwarzanych przez Uczestnika {Bank} bądź przekazanych do innych baz danych – mimo wykonania zobowiązań wynikających ze wskazanych umów przez Wnioskodawcę – Wnioskodawca zwracał się do Uczestnika na piśmie z określonymi żądaniami. Żądania powyższe jednak do dnia dzisiejszego nie zostały przez Uczestnika wykonane (...)”. W piśmie z dnia [...] maja 2012 r. pełnomocnik Skarżącej doprecyzował, iż cyt.: „(...) wnioskodawca kwestionuje prawidłowość przekazania danych Wnioskodawcy do B. S.A. (...), w jego ocenie Uczestnik – bank wskazany na wstępie – nie dopełnił obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (...)”. Wskazując na powyższe Skarżąca cyt.: „(...) wnosi o wydanie decyzji administracyjnej nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem, zgodnie z dyspozycją art. 18 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. w szczególności poprzez zaprzestanie przetwarzania danych, nieudostępnianie danych innym podmiotom, usunięcie danych osobowych z baz danych B. S.A. (...)”.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie administracyjne. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego ustalił następujący stan faktyczny.

1. W piśmie z dnia [...] czerwca 2012 r. skierowanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Bank oświadczył cyt.: „(...) Skarżącą łączyła z bankiem umowa o konto osobiste [...] z dnia [...] stycznia 2008 r., umowa o kredyt gotówkowy [...] z dnia [...] stycznia 2008 r. oraz umowa o kartę kredytową [...] z dnia [...] lutego 2008 r. Obecnie żadna z tych umów już nie obowiązuje i nie jest wykonywana. (...). Aktualnie Bank przetwarza dane dotyczące osoby Pani J. C. oraz dane dotyczące jej zobowiązań w zbiorze Klienci Bank S.A. wyłącznie w celach archiwalnych i dowodowych (...)”.
2. Skarżąca w dniu [...] stycznia 2008 r. zawarła z Bankiem umowę kredytu nr [...] – kredyt gotówkowy, w treści której w szczególności wyraziła zgodę cyt.: „(...) na przetwarzanie i udostępnianie przez Bank oraz przez B. S.A. z siedzibą w Warszawie (...), przekazanych przez Bank, a dotyczących oświadczonego informacji, stanowiących tajemnicę bankową, po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z Bankiem – w zakresie

przewidzianym przepisami ustawy (...) Prawo bankowe (...) w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego” (Oświadczenia Kredytobiorcy dotyczące umowy kredytu – pkt 2 d).

3. Skarżąca w dniu [...] lutego 2008 r. zawarła z Bankiem umowę o kartę kredytową nr [...], w treści której w szczególności wyraziła zgodę cyt.: „(...) na przetwarzanie i udostępnianie przez Bank oraz przez B. S.A. (...), przekazanych przez Bank, a dotyczących oświadczającego informacji, stanowiących tajemnicę bankową, po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z Bankiem – w zakresie przewidzianym przepisami ustawy (...) Prawo bankowe (...) w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego” (Oświadczenia Posiadacza karty dotyczące umowy o kartę kredytową – pkt 2d).

4. W ww. piśmie z dnia [...] czerwca 2012 r. Bank ponadto oświadczył, iż cyt.: „(...) Skarżąca złożyła w trybie art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych wnioski o udzielenie informacji dotyczących jej danych. Szczegółowa odpowiedź na powyższe zapytanie została udzielona przez Bank pełnomocnikowi J.C. w piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. (...)”.

5. W piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. skierowanym do Radcy prawnego Pana M. G. Bank poinformował szczegółowo o zbiorze, w którym przetwarzane są dane Skarżącej oraz dacie, od której dane są w zbiorze przetwarzane, celach, w których przetwarzane są jej dane, aktualnym zakresie przetwarzanych danych, statusie zawartych umów, źródle danych, odbiorcach, którym zostały udostępnione dane Skarżącej.

6. W piśmie z dnia [...] lipca 2012 r. skierowanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Bank oświadczył cyt.: „(...) umowa o kredyt gotówkowy [...] z dnia [...] stycznia 2008 r. została Skarżącej wypowiedziana wskutek zaległości w spłacie kredytu. Po wystawieniu przez Bank S.A. bankowego tytułu egzekucyjnego i nadaniu mu przez Sąd klauzuli wykonalności sprawa została skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w W. sygn. akt [...]. Wskutek prowadzonej egzekucji Komornik Sądowy w dniu [...] lipca 2011 r. ściągnął od dłużniczki i przelał na rzecz Banku kwotę pokrywającą całość zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt gotówkowy [...]. Postanowieniem z dnia [...] lipca 2011 r. powyższe postępowanie egzekucyjne zostało zakończone (...)”.

7. W ww. piśmie Bank ponadto oświadczył cyt.: „(...) zadłużenie Skarżącej wynikające z umowy o kartę kredytową [...] z dnia [...] lutego 2008 r. zostało również przymusowo wyegzekwowane i przelane na rachunek Banku w dniu [...] lutego 2011 r. w wyniku egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. sygn. akt [...]. Postanowieniem z dnia [...] marca 2011 r. Komornik Sądowy zakończył postępowanie egzekucyjne (...)”.

8. Jednocześnie w ww. piśmie Bank oświadczył cyt.: „(...) wskutek wycofania przez Skarżącą w dniu [...] kwietnia 2012 r. zgody na przetwarzanie jej danych stanowiących tajemnicę bankową po wygaśnięciu zobowiązania, Bank S.A. niezwłocznie zaprzestał przetwarzania tych danych w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego i poinformował B. S.A. w dniu [...] maja 2012 r. w zakresie umowy o kredyt gotówkowy [...] oraz w dniu [...] maja 2012 r. w zakresie umowy o kartę kredytową [...] o wycofaniu zgód. Wskutek powyższej informacji B. S.A.

zaprzeszał przetwarzania danych o przedmiotowych zobowiązaniach J. C. w celu analizy ryzyka kredytowego i oceny zdolności kredytowej (...).”

9. W dniu [...] kwietnia 2012 r. Skarżąca złożyła w Banku oświadczenie o treści cyt.: „Zwracam się z prośbą o zaprzestanie przetwarzania moich danych osobowych w związku z produktami kredytowymi [...] i [...]. Cofnięcie zgody na przetwarzanie danych dotyczy przekazywania informacji do B. S.A. oraz T. Polska i T. Polska S.A. Proszę również o wykreślenie mnie z listy dłużników Z. i B. S.A.”.

10. B. S.A. w piśmie z dnia [...] czerwca 2012 r. znak: [...] skierowanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oświadczył cyt.: „(...) B. S.A. przetwarza dane osobowe Skarżącej, przekazane przez Bank S.A. w zakresie umowy kredytu z dnia [...] stycznia 2008 r. [wprowadzone do zbioru danych przez B. S.A. w dniu [...] lutego 2008 r.] oraz w zakresie umowy karty kredytowej z dnia [...] lutego 2008 r. [wprowadzone do zbioru danych przez B. S.A. w dniu [...] lutego 2011 r.]. Dane zostały przekazane do B. S.A. przez Bank na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe i na podstawie łączącej strony umowy. Ww. rachunki Skarżącej mają obecnie status rachunków zamkniętych, odzyskanych i przetwarzane są w celu stosowania metod statystycznych (...). Zakres danych Skarżącej znajdujących się w zbiorze danych B. S.A. zgodnie z art. 105a ust. 6 i 7 odpowiada zakresowi określonemu w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu przetwarzanych informacji dotyczących osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów oraz trybu usuwania tych informacji (...)”.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów powołanego aktu prawnego, przetwarzanie danych osobowych jest uprawnione, gdy spełniona zostanie którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Przepis ten nakazuje uznać przetwarzanie danych osobowych za dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), a także gdy jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3).

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.).

Ocena legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez Bank i B. S.A. musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez B. S.A. udostępnionych mu przez Bank, wskazać należy, że B. S.A. jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który **stanowi, że** banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Zgodnie z art. 105a ust 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. B. S.A.), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w B. S.A. służą mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. B. S.A. zostało utworzone właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomaganie decyzji banków dotyczących udzielania kredytu.

Przekazanie danych osobowych przez Bank do B. S.A. nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy (w związku z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego), a dla legalności tego udostępnienia (na mocy art. 105 ust. 4 Prawa bankowego) zgoda Skarżącej nie była wymagana. B. S.A. przetwarzał dane Skarżącej w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie art. 105a ust. 1 Prawa bankowego.

Po wygaśnięciu zobowiązań Skarżącej wynikających z ww. umów, przetwarzanie jej danych przez B. S.A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego odbywało się na podstawie zgody Skarżącej wyrażonej przy zawieraniu ww. umów i trwało do czasu jej odwołania pismem z dnia [...] kwietnia 2012 r.

Aktualnie B. S.A. przetwarza dane osobowe Skarżącej wynikające z ww. umów wyłącznie w celu stosowania metod statystycznych, do czego jest uprawnione na podstawie art. 105a ust. 4 Prawa bankowego, zgodnie z którym Banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą

przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3.

Natomiast Bank przetwarza aktualnie dane osobowe Skarżącej wynikające z ww. umów wyłącznie w celach archiwalnych, do czego jest uprawniony w szczególności na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), stosownie do którego dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym - przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione.

Reasumując, stwierdzić należy, iż obecne przetwarzanie danych osobowych Skarżącej przez B. S.A. i Bank odbywa się na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, zatem brak podstaw prawnych do uwzględnienia wniosku Skarżącej o usunięcie jej danych z baz danych ww. podmiotów.

Na koniec odnosząc się do zarzutu Skarżącej w zakresie niedopełnienia wobec niej przez Bank obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy, wskazać należy, iż jest on bezzasadny. Zgodnie bowiem z tym przepisem, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie do jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a (art. 33 ust. 1 ustawy). Na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie (art. 33 ust. 2 ustawy). Z kolei zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do: 1) uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze, 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych, 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej, 5) uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane, 5a) uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2.

W świetle powyższych przepisów, uznać należy, iż Bank ww. pismem z dnia [...] kwietnia 2012 r. wypełnił wobec Skarżącej obowiązek informacyjny z art. 33 ust. 1 ustawy, bowiem ww. pismo zawiera informacje wskazane w dyspozycji tego przepisu, a informacje te były aktualne na dzień sporządzenia tego pisma.

W związku z powyższym uznać należy, iż w tym zakresie niniejsze postępowanie jest bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U 2000 r. Nr 98, poz 1071 ze zm.), zwanej dalej kpa.

Stosownie do art. 105 § 1 kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Z powołanego przepisu wynika zatem, iż postępowanie administracyjne nie może toczyć się w sytuacji, gdy w jego toku przestał istnieć jego przedmiot, bądź też przedmiot ten nie istniał już przed wszczęciem postępowania. W doktrynie podkreśla się w szczególności, że przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego i przyjmuje się, że bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa ma miejsce, gdy brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H. Beck Warszawa 2000, s 428). W konsekwencji, jeśli nie istniałoby tego typu przeszkoda w sprawie, podjęta byłaby decyzja merytoryczna tj. decyzja rozstrzygająca sprawę administracyjną co do jej istoty i zarazem kończąca ją w danej instancji. Jednocześnie, ustalenie przez organ publiczny istnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 kpa zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem wówczas podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

Przedmiotem niniejszego postępowania było żądanie usunięcia danych Skarżącej ze zbiorów danych B. S.A. i Banku, i dopełnienie przez Bank wobec niej obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż przedmiot niniejszego postępowania w zakresie spełnienia przez Bank obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy wobec Skarżącej odpadł w trakcie niniejszego postępowania, gdyż obowiązek ten został spełniony ww. pismem z dnia 19 kwietnia 2012 r. i w tym znaczeniu bezprzedmiotowym byłoby wydanie przez Generalnego Inspektora nakazu w tym zakresie, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ust. 1 ustawy, ukierunkowanego na przywrócenie stanu zgodnego z prawem, gdyż stan niezgodności z ustawą w tym zakresie nie zachodzi.

Wobec powyższego postępowanie w niniejszej sprawie w zakresie spełnienia przez Bank wobec Skarżącej obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy podlega umorzeniu na podstawie art. 105 § 1 kpa.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).